

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 фравків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 фравків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Хлібороби австрійські а угорська угода.

Угри крутять з угодою, неначе би Австрії робили ласку. Хто пильно слідив розправи уговою комісії віденського парламенту, той міг набрати переконання, що німецькі послы, іменно опозиційні, а між ними головнo антисеміти і націонали, були за сейчасним розривом митово-торговельної спільної області з Угорщиною. І як би не послы з правиці, то справа угоди була би вже тепер безпредметовою. Послы з правиці піддержали лише уговорий субстрат правительства, а то з огляду на державне становиско Австрії, на єї цілість, на єї значіне в концертї європейських держав, а навіть з огляду на фабричні німецькі краї, а — з пожертвоуванєм інтересів хліборобних країв.

Не будемо бавитись в довгі виводи на сю тему, а скажемо лише коротко, що фабричні німецькі і німецько-чеські краї вивозять ще тепер (в 1896 р.) до Угорщини рік-річно предмети своєї фабричної продукції на суму 254 мільонів зр. без всякого граничного мита.

Щож се значить? Се значить стілько, що згадані австрійські краї фабричні мають дійсно жизнений інтерес в тім, щоби австрійський парламент відновив митово-торговельну угоду з Угорщиною, бо в противнім случаю краї ті мусіли би понести значну економічну шкоду, зачим би і заострилась соціальна квестія фабричних робітників, що лишились би без хліба.

Заступники хліборобних країв жертвують економічний інтерес своїх країв, обстаючи за угодою, а доказ на те лежить в факті, що нині Угорщина яко завсїгди ще переважно хліборобний край робить хліборобним долитавским краєм сильну конкуренцію в продажі всякого рода земельних і господарских сирих продуктів.

Ось деякі числа. На австрійські ринки привозить Угорщина в році: пшениці за 47-8 міль. зр., жита за 17-5, ячменю за 19, вівса за 11, а муки за — 70 мільонів зр.

На ті ринки привозить Угорщина рік-річно: рогатої худоби за 36-2 міль. зр., свиний за 9-6 міль. зр., коний за 8 міль. зр.

Се головні дати. А взагалі і в цілости привозить Угорщина на долитавські торговіцї всякого рода своїх сирих плодів що року пересічно на суму до 300 мільонів зр. (297 в 1896 р.), бо до згаданого треба ще додати шкіру, вовну, дерево, ярини, овочі, тютюн, лій, солонину і т. д.

Хтож тратить на тім? Не вжеж ніхто другий, а хліборобні австрійські краї в загалі, передовсім же Галичина, що не посідає ніякого промислу того рода, який би могла вивозити до Угорщини.

Як би прийшло до розриву з Угорщиною, то австрійські хлібороби могли би бути лише вдячні п. Сельови і єго формулці. А користь для нас була би та, що ціни збіжа і худоби піднесли би ся в нас дуже значно, позаяк за одним помахом ми позбулись би нашого найголовнішого конкурента в продажі всякого сирівця на австрійских торговіцях — Угорщини. До того не мали би ми тих частих пошестий та худобу, котрі заволікає до нас опять та сама Угорщина.

Се не кажемо на вітер. Се неоспоримі факти, що приміром в 1898 р. пискова і ратична пошесть обіймала в Угорщині 1282 місцевостий, книгосуш 116, червінка у безріг 290, а нова зараза на безроги 1000 місцевостий. Давнішими літами, приміром, в 1897, було пошестями заражених місцевостий в Угорщині аж 12.386. Вся ся благодать переносить ся відтак до нас, а в слід за тим Німеччина замикає свої границі для нашого вивозу худоби. Для убитя сих пошестий робимо ми все можливе. В 1892 р. убито в

Австрії 21.000 штук всякої худоби вартости понед 2 мільони зр., коли Угорщина в тім напрямі нічого не робить. Сама Галичина потерпіла в останних часах на вивозі свиний до Німеччини мільоніві шкоди. Бо коли давнішими роками вивожено від нас свиний за ціну яких 18 мільонів зр. річно, то вивіз сей упав в послідних літах на 7 до 8 мільонів зр.

Сель і Угри повинні проте розуміти, що послам галицким дуже мало могло би залежати на тім, чи Угорщина з нами буде становити одну митово-торговельну цілість хоч би тільки до 1903 р. Захоче ся Уграм, а властиво їх політикам, розриву митово-торговельного, то спеціально Галичина буде їм лише вдячна, бо — як ми вже згадали — нараз позбудемо ся свого найнебезпечнішого конкурента на збіже, худобу всякого рода, спіритус, нафту, дерево і всякий сировець. Ми, а не Угорщина будемо засилати західні краї Австрії всіми плодами і то по лучшій ніж тепер ціні.

П. Сель не повинен проте дуже сильно натягати струну своєї формулки, бо готова лопнути. А тоді, по розриві, не упораєсь так легко п. Сель з своїми хліборобами, що жинуть головнo з годовлі тучних волів та свиний, не упораєсь і з своїми властителами рілничих горалень, та з торговіцями кавказкої нафти. Videat consul, ne quid detrimenti Hungaria capiat. Розірвати легко, тяжке буде відтак навязати...

З політичного поля.

Fremdenblatt хвалить лівцю, що она витривала на своїм труднім становиску в виду тероризму радикалів і викінчує свою національно-політичну програму. Правительство і правица зможуть дізнати ся, о що лівци розходило ся. Але мимо того Fremdenblatt далекий від покла-

4

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

„Конкурс на мужа“

шутка в 5. актах

з міського побуту.

(Дальше.)

СЦЕНА VIII.

ТРЕТЯК, СЛАВЦЯ.

СЛАВЦЯ. Дуже мені мило, пане Третяк, повитати вас у себе.

ТРЕТЯК. Чую ся щасливішим від найщасливіших, що доступив того щастя.

СЛАВЦЯ. Прошу усядьмо (сідають). Знаєте пане мій замір?

ТРЕТЯК. Як жєнщина самостійна і еманципована, пані не потребують держатись утертої стежки звичаю і конвенціональности і тому задумали в романтичний спосіб новочасної рекліями вибрати собі мужа.

СЛАВЦЯ. Вправді спосіб романтичний, але не романтичні услівя під якими хочу вийти в подруже.

ТРЕТЯК. Знаю їх. Пані хотять стати визволеною жєнщиною — я рад би стати визволенным мужчиною.

СЛАВЦЯ. Мужчині не треба визволятись, бо він і так має повну свободу.

ТРЕТЯК. Він в неволі власного заслїпленя, власної коротковорости. Єму здає ся, що він рядить світлом, а ним рядить жінка. Не хоче приймати жінку за союзника, а за те мусить сам тягнути єї триумфальний ридван.

СЛАВЦЯ. А ви, добродію, не хотілиб тягнути тої тарадайки, що зовете триумфальним ридваном жєнщини.

ТРЕТЯК. Я хочу поруч сидіти разом з любячою подругою, і тільки правити порушаючою силою, котру становили би дві батерії, — як пристало на наше електричне століть. Одна батерія — (з легковажанєм) се ваша камяниця, ласкава пані, а друга батерія — (з натиском) се моя «Стріла».

СЛАВЦЯ. Ваша «Стріла»? Якаж се батерія?

ТРЕТЯК. Хибаж пані не розуміють, що того розміру гумористична часонись, з тисячами своїх предплатників є сама про себе достаточною силою, щоби повезти ридван супрожєского щастя.

СЛАВЦЯ. Щож вас спонукало ставати до конкурсу, коли ви самостійний і мастний чоловік?

ТРЕТЯК. Вчерашний вечер став для мене

ранком нового житя. Мене очарувала вапа краса, ласкава пані і ваші високі прикмети душі. Я цілу ніч не спав, лише думав над своєю будучиною. Без вас она не має жадної принади для мене. »Або з нею жити, або без неї умерти« — я сказав собі, сїв і написав до вас письмо, щоби я перший перед всіма тими конкурсовими петентами зложив моє сердце у ваших стїп.

СЛАВЦЯ (на стороні) Щось він крутить.. (голосно) А я знов вигадала цілий той конкурс тільки на те, щоби перервати натрутливі стараня тамтих обох панів, бо признам ся вам отверто, що ви зробили на мені дуже користне вражїне.

ТРЕТЯК (на стороні) Щось она крутить! (голосно) Чи можу повірити? Ох, коли я так скоро одержав вашу ласкаву відповідь, не хотїв вірити своєму щастю.

СЦЕНА IX.

ПОПЕРЕДНІ, АНДРІЙ.

АНДРІЙ. Прошу ласкавої пані! (підходить і хоче сказати щось до уха).

СЛАВЦЯ (обрушена) Що знова? Говори голосно.

АНДРІЙ. Молоді єгомость просять на хвильку видіти ся.

СЛАВЦЯ (з переляком встає і підходить) Скажи, що я не приймаю нікого.

даня надмірних надій на сю акцію, бо мабуть домагання лівиці підуть за далеко. — Згадуючи про угорську угоду, Fremdenblatt відірає підоп'яке Pester Lloyd-a, мовляв, гр. Турн лише для того зволікає з заключенням угоди, щоби від угорського кабінету одержати нову провізорию.

Як політичні круги Угорщини розуміють угоду з Австрією, ілюструє справоздане, яке подав бувший міністер внутрішніх справ, Геронімі, своїм виборцям на зборах в Арадї, 15. мая. Геронімі популярно розтолкував дійсну причину, для якої Угорщина держить ся упорно формулки Селя. Він сказав: Ми жадаємо правосильності нової угоди лише до 1903 року, бо хочемо в тім році мати свободну руку при заключуванню нових торговельних трактатів з посторонними державами. На поли сих трактатів не сходять ся інтереси Угорщини яко хліборобного краю з інтересами Австрії яко краю промислового. Чим же могли би ми в 1903 р. змусити Австрію до узглядненя наших потреб, як не тим, що погрозили би їй розривом? Сего оружя не можемо видати з рук. Що до банкової справи, то правда лежить по стороні Австрії. Се виглядало би дуже неприродно, що між обома половицями держави нема митово-торговельної спільности, а є спільний банк. Хоч в заключенню нової угоди з Австрією насувають ся великі труднощі, то таки мусимо змагати до єї довершеня. При нинішній провізорії замітна всюди застою. Дух підприємчivosti занидів, оборот грошевий малий і непевний, кредит трудний, нові фабрики не повстають, а таке положенє можна назвати старечим маразмом. Тількиж нам не можна скаштульовати перед Австрією.

На днях навістила компанія німецьких опозиційних редакторів пос. Функого, голову поштулятового комітету, в єго місци проживаня, в Літомерицях. Функе, як звичайно, виголосив грудним тоном багато тоастів в честь дневниківів і похвалив їх за піддержуване німецької Gemeinbuergschaft. Але рівночасно майже зібрали ся сторонники Вольфа в Празі і ухвали на довірочних зборах дальше нищенє поступовців, котрих видимою головою є як раз Функе. На збори ті явилось 8 »Gaupaenpeger«-ів, бо на стілько повітів подїлив Вольф німецьку територію в Чехії. Менери ті здали Вольфови справу з організації своїх сил в борбі з поступовцями, щоби вже раз знищити їх »Wassersupprepolitik«. На зборах сих ухвалено в найкоротшій часі скликати всіх національно-радикальних дневниківів, а на початок липня весь штаб радикалів.

Національні послы долішно-австрійського сойму ухвалили 17. мая вечером залишити абстиненцію. В абстиненції лишились проте лише поступовці і шляхта.

Антисеміти устроїли 15. мая сімдесят зборів у Відни, щоби задемонструвати проти адміністраційного трибуналу в звисній справі субвенцій для костелів. Vaterland, що в однім числі умістив відкрите письмо Шенборна проти Люегера, каже в другім числі, що збори ті бу-

ли поважною заявою. Люегер ударяв на д-ра Буркгарда, котрий з інтенданта двірских театрів у Відни став радником адміністраційного трибуналу, мимо того, що яко інтенданта написав штуку, в котрій висміяв судейський стан. — Справу поєдинку між Гайтерером а бар. Гуденусом полагодили секунданти мирно. Мабуть Гайтерер вдоволив ся тим, що бар. Гуденус другого дня по афері в соймі, порозумівшись з Люегером перед засіданєм, дав єму і о. Шайхеро-ви нагану.

Гагска конференция збирає ся нині, 18. мая. Вибір Сталя на президента запевнений. Народи потравають мабуть до половини липня. Хоч надія на розоруженє ніяка, а про вічний мир ніхто не гадає, то таки може будуть ухвалені деякі гуманні постанови що до веденя воєн, зброї та полонників. Кожда держава буде мати два голоси в імені своїм і Черногори. Делегати засядуть в азбучнім порядку з виїмкою делегата болгарського, котрий засяде по конець стола яко заступник держави, підвластної султанови. З виїмкою делегатів Америки і Англії зїхались всі члени конференції. Китайські і Японські делегати приїхали з родинами і носять ся в своїх строях народних. Гага оживила ся.

Допись з України.

(Кордон нашою бідною; Літ. наук. вістник в Росії; недостаток інформацій для письменників; політичний страх між Українцями.)

Аж до неможливости тяжко поставлені ми, Українці у всему, що до відносин з Галичанами і Буковинцями. Духового єднаня, хоч би якого небуло, нам з ними мати заборонено зовсім. На самому найневиннішому полі літературному, штучному (не кажу вже про публіцистику) і те буває небезпечно до Австрії простягати ся. За яке небуло нікчемне оповіданєчко, яке уряд побаче у кого, яке одержанє з за кордону і не пройшло через цензуру звичайним способом, (а так й одержати не можна, бо де цензура не проптекає нічого) винуватець належить по законам карі до тюрми, та й і не на день, або два, а на місяці. Звичайно той, у кого знаходять книжки галицькі, чи нехай тільки і вирізку з якої небуло часописі. покладаєть ся вже політичним проступником, а це річ не дуже то приємна, хоч би за для кого.

Отож книжкам доходить до нас з Австрії заборонено, ось під якою пересторогою. Бож і справді за яку небуло книжку попати у тюрмягу цеж дуже прикро. Часописі те-же ані одна до нас недоволена. Одни тільки Літературно-Науковий Вістник ще якомсь і доходить поки бандеролоно, але мабуть через те, що його поки що мало зовсім виписують. Наприклад у Харкові (200.000 мешк.) Зараз одержуть ся тільки всего 4 екземплярі, коли не помиляю ся, як же не теє, то може на один, на два не більше того.

Ото-ж Л. Н. В. у нас і існує тільки джерелом, з якого ми, на скільки те можливе з його

довідуємо ся про всі галицькі і буковинські справи. Взагалі-ж, отрерто признати ся, то ми, що до закордонних (галицьких і буковинських становищ, то зовсім, сливе зовсім, люди темні, сливе нічого ми не знаємо.

Днями пересьвідчений Українець, який нехай про те живе на хуторі, але так близько біля губерньського міста, що буває йому коли не що тижня то і частійше, який дуже цікавиться рідними справами взагалі, побачивши в мене число »Руслана«, яке тільки повинен я сказати, одно в мене і є, задля зразку воно в мене існує, здивував ся, що є на світї така часопись.

— Я досі і не знав, що у нас є така часопись! — здивовано промовив він.

Цей правдивий приклад краще всего нам показує, як то ми знаємо, що робить ся у Галичині.

І от ні з сего ні з того який небуло з наших Українців почне тебе ляяти у галицьких часописях, як тільки захоче, а ні за віщо, за те тільки, що твої твори друкують ся у Л. Н. В., чи може й ще де, де його не приймають, а ти про те і не знаєш і знати ніколи не будеш, бо-ж і не бачиш же ніколи періодичної тієї галицької і буковинської праси. От через те мабуть такі рицарі, як Бердяєв, так, небоячи ся нічого і нікого і показують себе, свою хоробру культурність.

Хуже, дуже в сумному становищі ми, інтелігенти українські існуюмо, а що-ж то суспільність! Про неї, то вже і казати нічого.

Ото-ж треба мати дуже велике громадянське мужество, ледви чи не героїство, щоб намагати ся так, чи інче приєднувати ся до спільної праці з закордонними братами. Одно тільки слово »політичний« стоїть пугалом перед очима великої більшости наших Українців. Воно примушує їх, коли не зовсім відвертати ся від усього рідного, то ховати ся з ним аж до сьміхотворства, щоб, мовляв, і сам про себе не знав: хто ти є. І так у нас роблять найбільше всі ті, які-б повинні вести перед всім, які і спадково і долею видвинені на стілько, що навіть їм би і бояти ся чого небуло не було-б треба. Але такі найбільш усіх забувають про будуче, ганяючись за теперішніми вигодами й користями.

Н О В И Н К И.

— **Благословенє св. Отця** для католицького віча у Львові одержав комітет через кардинала Рамполліго в телеграмі такого змісту: Beatissimus Pater, studium catholicorum pro sanctificatione dierum festorum omnino laudat, et iis, qui in hunc finem convenerunt, apostolicam benedictionem toto affectu impertitur. Cardinalis Rampolla. (Святий Отець похваляє вповні змаганя католиків що до святкованя днів святих і тим, що зібрали ся в сій цілі, уділяє з цілої душі свого апостольського благословеня.)

— **3 Перемишля** пишуть нам: Преосв. Єпископ Перемиський Константин Чехович посвятив дня

АНДРІЙ. Хочуть конче видітись в якісь важнім ділі.

СЛАВЦЯ. Важне діло до мене?

АНДРІЙ. Еге, ніби так. (моргаючи) Щось, казали взглядом нашої панночки. (Славця підходить до него і тихо розмавляє з ним).

ТРЕТЯК (до себе) Тою батерією я здобув твердиню; якась она дуже цікава на мої маєткові відносини. (Андрій відходить).

СЛАВЦЯ (до Третяка) Мушу на хвильку перепросити. Будьте добрі потрудитесь до мого будуару. Я не хотїлаб, щоби вас побачили тут в тій хвилі.

ТРЕТЯК. Як раз се моя думка. З найбільшою прихильністю... (відходить на ліво).

СЦЕНА X.

СЛАВЦЯ, КОСОРІГ.

КОСОРІГ (входить поважно кланяючись). Прошу мені вибачити, панно Ярославо, що я сьмів мимо того, що пані самі одні в дома, просити о принятє і ласкаве вислуханє моїх слів.

СЛАВЦЯ. Прошу ближше, прошу сїдати.

КОСОРІГ. О, дякую красно. Не хотїв би я наразити вас, пані, навіть на тїнь якоїсь вини супротив законів доброго тону і звичаїв. Волю постояти.

СЛАВЦЯ. Ви дуже торжественні? Починаю лякатись.

КОСОРІГ. Я так само перенятій важностию справи, що мене сюди привела.

СЛАВЦЯ (занепокоєна). Щож таке стало ся?...

КОСОРІГ. Хочу звірити вам, пані, таємницю, що вже від давна лежить мені тягарем на серці, а я не в силі був звірити ся вам з нею.

СЛАВЦЯ (нетерпеливо заламує руки). Алеж не мучте мене? Що ви маєте на умі? Яка се таємниця?

КОСОРІГ. Панно Ярославо, не дивіть ся пані на те, що я дістав вже не одного кошика, що про мене оповідають злі язики, що я на кождїй забаві мушу трем паннам осьвідчитись...

Возьміть ласкаво тільки те під увагу, що я страшив вже три свьаченя, а mimo всього не міг знайти особи, з котрою відважив би ся стати перед Всевишнім до незломної присяги, що лучить двоє людей на віки віков. Бо я жадаю від моєї сопруги всіх християньських чеснот, — а при тїм краси і якогось посагу. Але нігде я не міг найти мого ідеалу. Жадна з тих женщин, на котру я звертав увагу, не заняла так мого цілого єстества, як ви пані, мій херивимє любви. (клякає).

СЛАВЦЯ (занепокоєна). Встаньте добродію, ще нас побачать. Виж мені не дали віколи перше пізнати своїх чувств. Ваші осьвідчини для мене несподіваною новиною.

КОСОРІГ. Бо се була тайна мого серця котру я тепер складаю у стїп ваших, бо за чотири тижні минає речинець свьаченя і я четвертий раз страчу цілий рік за дармо.

СЛАВЦЯ. Так встаньтеж на милість Бога! (Косоріг встає, обтріпує ся). За три тижні можна еще три рази звінчати ся. Але я мушу чекати на приїзд тіточки. Без єї дозволу не можу рішати своєю судьбою.

КОСОРІГ. Колиж можна сподівати ся пані Вановичевої?

СЛАВЦЯ. Здає ся незабаром. (Неспокійно) Але тепер прошу вас, пане, віддалїть ся. Я вже і так наразила ся для вас на сплетні, а щож для дївчини дорожше над добру славу.

КОСОРІГ. Наразились пані для мене? Простїть, дорога пані! Я постараю ся як найскорше о призволенє пані Вановичевої. Утікаю коротко в надії, що поверну на завше! (відходить).

(Далі буде).

14. мая 1899 нову муровану церков в Роліві повіта Дрогобицького. Заходами пароха о. Василя Гошовського і жертволюбистією парохіян станула нова мурована красна за 12 тисяч зр. церков. Приїзду Преосвященного очікували: зібране духовенство деканата Дрогобицького, представителі властей цісарських, аутономічних міста Дрогобича і Медичні і численно зібраний нарід, котрий і з найдальших сторін прибув щоб оглядати свого дорогого Архієрея і прекрасний обряд посьвячення нового храму Божого; а що як раз погода сприяла, тож народу зібралося кільканишайчя тисяч. По торжествах церковних наступило гостинне і величаве прийняте в домі о. пароха Гошовського, при котрім були присутні представителі властей і сусідні колятори граф Тарновский маршалок, граф Більський, Фірлей і многи іншіх. З Преосвященним приїхали Впр. о. крилошанин Стрийський і капелян Ве. о. Погороцький. В понеділок 15. мая всі еще раз попрощали від'їжджаючого Владика, котрого побут в Роліві люди довго довго памятали будуть, обдаривши благословенством Его і памятними образками.

— При лівівській церкві Преобрженській (коло Народного Дому) поступають роботи скоро наперед і церква сеся безусловно сего року буде віддана до публичного ужитку. Зверхні роботи вже покінчені, за церквою від давньої площі «Каструм» заведено красвий огородець і обсадено смереками, котрі додають дуже красно-го виду величавій будові. Входові і всі бічні двері вже давно заложено; они залізні, мальовані на брунатно і окрашені золотистими орнаментами. В середині церкви уставлено вже штайнгутувий поміст, а підніже до головного престола уложено з чорного мармуру. Головний престол уже мурують мулярі, а кілька лавок, гарної різбарсько-столярської роботи, уставлено в церкві. Храмовий образ, твір артиста-маларя п. Копетинського, рівно-ж уже готовий, а віддано его тепер до оправы в рами одному різбареві. Лівівска Русь діджала ся величавою церкві, котра що до своєї величини і краси займає одно з перших мість між святинями Львова.

— Катастрофа в Гурагуморі представляє ся о много тяжше, як передше. Скопствовано вже погоріло до 400 домів. Сотки родин остали без хліба, без даху над головою, а багато мешканців стратило цілий свій маєток. Асекурованих домів було не багато, найбільшу шкоду поносить краківське товариство обезпечень, бо до 150.000 зр. Причина огню вже скопствована; у тамошного жиди Герсона Шехтера було велике пране біля, а що не вигідно було виварювати біле, в хаті, то прачка дозволила собі розложити огонь на подвірю. Вітер заніс парі іскор на стирту сїна, що була на подвірю і та заняла ся від того, а при сильнім вітрі огонь переніс ся на близький склад дров. За хвилю горіла вже сусідня хата, друга, третя, а далі і більша часть місточка. О акції ратунковій і думати не можна було, бо сила огню була за велика, а впрочім і сикавки зараз зпочатку згоріли. Сторожі огневі, що прибули з сусідних місцевостей, також при так сильнім огні, багато вдїяти не могли. Доперва компанія войска, що приїхала з Чернівців, прискорила акцію ратункову. Щоби помістити яко тако погорілих, вибудувано сейчас довгий на 60 метрів барак, а другі барак будуть поставлені сими днями. Фінансова дирекція призвотила знов на вільний від ця довіз поживи з Румунії, а пороблено також стараня у заряду залізниць, щоб дозволено на безплатний перевіз поживи і одїжи для погорілих. В першій хвилі дав віділ кравий і правительство більші суми на підмогу погорільцям, прав. консистория ухвалила дати з прав. фонду рел. 5.000 зр., а черновецька рада громадска 1.000 зр. Цісар дав зі свого приватного майна 5.000 зр. Крім того поплинули вже і більші датки приватні, а між ними дав бар. Александер Поппер 3.000 дощок і 1.000 зр. готівкою. Ширшу акцію запомогову розпочав в заступстві п. президента краєвого радник правит. п. Помпе, видавши відповідний обїжник до всіх староств. В Чернівцях має в цілі збираня складок завязати ся окремих комітет, а на чолі его стане бар. Кохановский. Також і віділ кравий видав до населеня Буковини відозву завязуючу до несеня погорільцям запомоги. — Загальна шкода, яку пон сли мешканці Гурагумори, доходить до 1 1/2 міліона зр.

— Против редактора Monitora п. Брайтнера почав ся на днях в III секції лівівського м.-дел. суду процес о обиду чести п. Адольфа Червінського, прокуратора в Стрию. Пішло о голосну справу завіщаня пок. Янішевського, властителя великого маєтку Волців. Цілий той маєток посіли 1885 р. титулом запису Видаєвичі, котрі були в службі у Янішевського. О той маєток почав процес гр. Скарбек і справа товче ся до нині в газетах. Гр. Скарбек в виданім перед пару літанах отвертїм листї повинив також нотаря Манастирського (тепер в Рогатинї) о участь в сфальшованю завіщаня. Отже на жадане Манастирського прокуратор Червінський видав заяву, що доходження в справі спадковій по Янішев-

скім не виказали ніякої вини Манастирського. А що в тій заяві було де що, чим обидив ся п. Брайтнер, в котрого газетці справа тої спадщини не сходить із стовпців, то вніе жалобу на прок. Червінського і відлітографовану розіслам між людей. Жалобу Брайтнера відкинено, а п. Червінський виточив Брайтнерови процес за обиду в тій жалобі. Брайтнера засуджено на 14. днів арешту.

— Видалено з Буковини окінченого богослова, Адріяна Дессана, що приготовляв ся до докторату з теології, а то з тої причини, що брав участь у звістній брутальній напасти на митрополїта Аркадія. Як видно отже, навіть панромани з поза границь Буковини мішають ся в буковинські справи і осьмілюють ся брати участь в демонстрації против найвисшого достойника православної церкви. А до того ще й богослови!!!

— Скрытоубийство. З Теревовлі пишуть: В ночи на середу дня 9. с. м. убито теревовельского міщанина Павла Холоївського. Лиш енергїчній акції слідчого судї завдячити треба, що вже вкрито виновницю, Марту Готвальд, з котрою убитий удержував любовні зносини. Секція, а відтак слідство виказали, що Готвальд убила Холоївського пхнувши веретеном в праве око так сильно, що аж мозок зранила.

— Серед руских священиків в Північній Америці піднесли ся голоси за потребою церковної організації, і в тій цілі проєктует ся зїзд священичїй. Американска «Свобода», орган священиків з Галичини, предкладає, щоби зїзд відбув ся в найдогіднійшій місяці червни в Гарісбургї в Пенсильвенї. За Гарісбургом промавляє обставина, що багато священиків замешкує в Пенсильвенї і до тої місцевости їм найнатурнійше.

— Неудале самоубийство ученика. 17. с. м. коло 9. години рано скочив у пелчїньський став 17-літній ученик гімназіальний (приватист) Здислав С. Але на щастє побачив се его товариш, що слїдив его та закликав на поміч жовнірів з сусідної військової плавалїні. Его витягнуто з води та відвезено до дому. Причиною сего неудалого самоубийства було первовє роздраженє, в яке попав С., ізза незгоди та лихого пожитя з товаришами.

— З Дирекції залізниць державних. Урядова Газета Лівівска оповїщує розписанє публичного переторгу на роботи над і підторві около розширення двірця залізничного в Жовкві. Обчисленї кошти будови виносять 10329 зр. 80 кр. а. в. — Дотичні пляни, близїх услїв, цїнник робіт і т. п. можна переглянути в ц. к. Дирекції залізниць державних улїца Красїцьких ч. 5. (відділ консервациї і будови залізниць, III. поверх, двері ч. 308.). — Запечатанї офerti належить внести найнізїйше до 30. мая с. р. до 12. години в полудне. — Отворенє оферт відбудеть того самого дня о год. 2. по полудни (час Лівівський).

— Касаційний трибунал у Відні роздивлював ся перед кількома днями у неімовірній майже справі, яка приключила ся в марцоу 1897 р. в Ятвяхах, місцевости віддаленїй кілька миль від Львова. Ставав там перед війтом Стефан Сава, посуджений о крадіж бохонка хліба. Сава признав ся до сеї крадіжи, але вїні вїзав его, аби признав ся і до иньших крадіжий, яких допушено ся в Ятвяхах. Коли хлопець не хотїв до них признати ся, став его війт Михайло Лагодинський катувати. Враз з присяжним Михайлом Кутницьким звязали ему руки посторонком на плечах переволікли посторонок поїд шю, і оба его кінці привязали до стовпа. В сїй позиції мучив ся Сава цілу ніч і доперва другої днини увільнено его. Справа була би і не дійшла до відомости властей, але Сава захорував в наслідок тих тортур і пішов до шпиталю у Львові. Перележав тут пять місяців, на тяжке єгипетске запаленє і осьліп до ренти так, що тепер находить ся в домі неучиних калїк. Вїята і присяжного засудив лівівський суд на три неділі арешту за публичне насильство. Засудженї внесли рекуре, але касаційний трибунал відкинув его і тим потвердив засуд першої інстанції.

— Нервовість. У Відні застрїлив ся 35-літній бувший урядник міністерства скарбу, Володїслав Параскович, син директора карного заведеня в Висничу. По причині недуги спенсіоновано его хвилює перед двома роками. Покійний лїчив ся в Кальтенляйтгебен під Віднем через довгий час, старав ся вступити назад до служби, але не одержавши посади наложив на себе в готелі Полера руку.

— Король злодїїв. В Відні укїнчено на днях слідство против королеви злодїїв, Юлієви Райдльови. Слідство протягло ся ні менше, ні більше, лише цілий рік та бо й Райдль допутив ся аж 400 крадіжий. Спритний злодїй не скоро діяв би ся був еще в руки справедливости, якби не зависий товариш. Райдль потїшав ся тим в тюрмі, що оповїдав о своїх злочинах, та коли ему ніхто не хотїв повірити, казав обвонити ся по всіх місцях та показував, де що покрав. Се вже хиба перший раз таке лучило ся! В богатїох місцях не доглянемо навіть крадіжи та доперва сам Райдль показував, що там і там бра-

кує такої і такої річи. Він закрадав ся всюди як жебрак, або перекупень та крав, що ему попало ся під руку. До своєї судженї говорив чи раз: «Ну, ти мусиш величати ся тим, що тако-го другого злодїя не знайдеш на цілім світі!» — Навіть у тюрмі не відійшла его охота пописати ся своєю штукою: обїкрав сторожа і одного товариша недолі.

— Дрібні вїсти. IV. Зїзд польских хїрургїв відбуде ся 18., 19. і 20. липня с. р. в хїрургїчній клініці в Кракові під проводом др. Ридїгера. — Намїстництво надало презенту на парохію гр. кат. в Кобаках о. Гуллі, дотоперїшньому парохови і деканови в Боршеві. — Ухвалений соймом галицьким закон о продовженю на один рік мандатів половини членів ради міста Кракова дістав цісарску санкцію. — В Тернополи посьвячено дня 14. с. м. угольний камїнь під будову костела кс. Єзутів; в торжестві взяло участь і місцеве руске духовенство. — Дирекція скарбу має перенестись з улїци Гетманьскої на улїцю Красїцьких до будинку дирекції залізниць державних, котра знов побудує собі новий буднок при улїці Жигмонтівській на ґрунтах Понїнських. — Копальнї вугля Мшпін та Джурїв закупив від «Галицької шадницї» Леопольд Лівівський. — Поступова молодїж лівівської полїтехніки викинула з польского товариства «Bratn-oї Rono-chi» одного товариша, що казав в часі католицкого віча арештувати одного свого товариша. — В Станїславові при звалюваню кошар завалила ся повала та збилла на місци одного робїтника. — Гр. Казимїр Баденї, як читаємо в «Czas-ї» не їде до Навгайм, але до Кісенґен, де пересидить цілий червень. — Красвий маршалок гр. Баденї придїлив д-рови Савчакови санїтарний департамент в заступстві д-ра Гошарда, а департамент шупасьництва, яким проводив др. Савчак, віддав д-рови Домбскому. — Лівіске бюро Івана Лівівського у Львові вербує 1000 рілних робїтників до Росїї з платнею 9 рублів у місяць. Жінки дістануть по 7-50 рб. — До Нового Санча до суду доставлено Кемьярів, посуджених о підпаленє кошми гр. Замойского.

Телеґрами.

Відень, 18. мая. Нинї збирає ся повний консультативний комітет лївиці, на завтра заповідженї збори поодиноких клубів для одобрєня програми.

Відень, 18. мая. В міністерстві скарбу відбуде ся вчера під проводом д-ра Кайцля перше засїданє комісії контінгентової загального заробкового податку. Розходить ся іменно о рівномірний розклад сего податку на загал оподаткованих і поодинокі краї. Галичину заступає в комісії пос. Дав. Абрагамович.

Прага, 18. мая. Politik в ситуаційній статї каже, що не лише ческі послї, а вся правїця мусить домагати ся від гр. Туна поруки, що з видачию язикового закона німецька лївиця залажить обструкцію. На случай, коли би акция угодова з Угорщиною розбивала ся, то гр. Тун мусїв би скликати парламент, щоби через конституційне поладнанє угоди усунути формулку Селя. Австрійське правительство докладно означило своє становище що-до угоди в Пештї, тож і нема потреби, в тим напрямї вести дальші переговори з угорским кабінетом. Тепер прийшла черга на Селя та Люкача.

Прага, 18. мая. Орган д-ра Енґля, «Hlasz od Blauka», каже, що поїздка д-ра Кайцля до Праги стояла в звязи з упорядьненєм язикового питаня при помочи §. 14-го. Результат нарад мїг бути лише такий, що Чехи яко звано парламентарної більшости сказали, що не можуть уложити в тим згладї офіційальної заяви, поки не збере ся екзекутивний комітет правїці, і не вискаже свого мнїня. В комітеті виступлять Чехи против примїненя §. 14. до язикового питаня. Наколи би їх переголосовано, то Чехи предложать цілу сю справу ческим мужам довіря.

Градец, 18. мая. Тут увязнено авскульганта судового Фрайса за агітацію los von Rom під замїтом головної зради. В часі розпра над зміною ординації виборчої і ухвали, щоби кр. віділ стирийского сойму предложив на слїдуючїй сесїї проєкт утвореня V. куриї виборців, вийшли з сойму, заложивши протест, послї Гаґенгофер (кат. людовець) і Робїч (Словїнець і член кр. віділу. По причині здекомплетованя палати зміна виборчої ординації спала з дневного порядку. Штїрк і другі послї осудили строго абстиненцию бракующих послів (а самі у Відні ведуть обструкцію).

Пешт, 18. мая. Вчера відкрито нову сесію угорского сойму. Нинї сойм конститує ся. В міністерстві внутрїшних справ знесно окрему секцію, засновану Банфїм, для слїдження національного руху на Угорщині.

Льондон, 18. мая. З розказу президента Кріґера увязнено в Трансвалю 8 шпїгунів, вилужених англійских офіцїрів, що в місті Йоганесбургї вербовали охотників до викликаня ворохобнї на шкоду Трансвалю, а в користь Англїї. Організаторів ворохобнї придержано в престольнім місті Трансвалю, Преторїї.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Ворислава	
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з Зимної-води	2:08	» » дв. Підзамче	
	7:40	з Янова	6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9:10	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	8:05	» » на дв. головний	9:25	до Янова	
	8:15	з Сокала, Рави рускої	9:35	до Підволочиск, Бродів	
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокала і Любачова	
	11:15	з Ярослава і Любачова	12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл.	
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		тільки в неділі і свята	
	1:01	з Янова	2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно	9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Рясів	
2:35	5:40	» » на дв. голов.	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:55	з Сокала, Белзця і Любачова	3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
			3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
			3:26	до Брухович	
			5:25	до Ярослава	
Ніч			Ніч		
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6:26	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з Іцкан, Сучави	6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58		7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:10	до Сокала і Рави рускої	
	8:30	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7:20	до Тернополя дворець головний	
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7:42	» » дворець Підзамче	
	9:55	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту	7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
12:30	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	9:11	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.	
	10:25	» » на дв. голов.	2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова	10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	12:10	зі Скольного, Калуша	11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
	3:03	з Підволочиск на дворець Підзамче	11:32	» » дв. Підзамче	
	3:30	» » на дворець головний	4:10	до Кракова (Відня, Берліна)	
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока	5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня	

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36. мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красницьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронови
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточнішій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Галицький

КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентує їх по

4 1/2% на рік.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“

комедія в 3 актах з сільського життя.

Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. На поштову оплату 5 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедія в 5 актах з другої половини XVI віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 55 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів. У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сільніше узгляднюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор. — Видавець: М. Заячківський, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Спеціаліст обуви непроманаючої власного винайдення!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітей у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсім Вп. Публику, що виграбляє ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ власного винайдення, з всякого рода шкір, як: Обувя мужеске і дамске, також чоботи з холявами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновлення і направи Кальоші і Плащі кавчукові, всякі гумові приряди як також зельована обува кавчуком. — Всякі замиселві замовлення виконує в можливо як найкоротшій часі. — Дякуючи за дотепершні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глубоким поважанем

139

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи кальошів і плащів кавчукових.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. послілках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах.

Хорі на легкі

одержать завсїгди певну поміч або пільгу по ужитю мого **Мальтолю**, який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і п. устають по кількох днях.

Сотки уживають сего средства з найбільшим успіхом, як про се сьвідчать сьвітлі подяки, що надходять кожного дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, витвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволена поліційно і часто поручають его лікарі.

Ціна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або післяплатою.

Фляшка на пробу мар. 2,10.

Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol Königsberg i. Pr.

ТЕКЛЯ ЦІЦІМІРСКА

у Львові ул. Шептицьких ч. 8.

СПОВИТУХА

поручає ся зглядам пань.